

KONKURSU WIEDZY O SAMORZĄDZIE TERYTORIALNYM

Zagadnienia i literatura

1. ZAGADNIENIA:

- 1) Podstawy prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego w Polsce.
- 2) Społeczeństwo obywatelskie – pojęcie, postawy obywatelskie, organizacje pozarządowe, organizacje pożytku publicznego, młodzieżowe rady samorządu terytorialnego.
- 3) Podział administracyjny państwa polskiego – znajomość mapy administracyjnej kraju wraz ze stolicami województw, podział administracyjny województwa opolskiego dziś i przed 1999 r.
- 4) Struktura samorządu terytorialnego i finansowanie działań - organy władzy w gminie, powiecie i województwie, ich zadania, przedstawiciele; źródła dochodu samorządu gminy, powiatu, województwa.
- 5) Wybory do samorządu terytorialnego – daty, terminy, kampania wyborcza, zasady powoływania i odwołania organów stanowiących i wykonawczych w gminie, samorządzie powiatu i województwa
- 6) Rola i kompetencje władz samorządowych
- 7) Władze publiczne: rządowe i samorządowe w województwie opolskim (znajomość nazwisk wojewody, marszałka województwa opolskiego, przewodniczącego sejmiku województwa opolskiego, starosty powiatu oraz prezydenta/ burmistrza/wójta gminy adekwatnie do miejsca zamieszkania uczestnika konkursu.
- 8) Jednostki organizacyjne samorządu województwa opolskiego – nazwy i skróty nazw, główne zadania.,
- 9) Partnerstwo Samorządu Województwa Opolskiego oraz swojego powiatu i gminy z innymi gminami i regionami innych krajów w ostatnim roku (regiony partnerskie)
- 10) Turystyka w województwie opolskim – charakterystyczne miejsca i obiekty, tradycje.
- 11) Samorząd terytorialny po 1989r – historyczne aspekty kształtowania się samorządów terytorialnych w Polsce.
- 12) Aktualne najważniejsze wydarzenia społeczne, polityczne, gospodarcze i kulturalne województwa opolskiego, powiatu i gminy adekwatnych do miejsca zamieszkania uczestnika konkursu.

2. LITERATURA:

1) Akty prawne:

- a) Europejska Karta Samorządu Regionalnego
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19941240607/O/D19940607.pdf>
- b) Konstytucja RP
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970780483/U/D19970483Lj.pdf>
- c) Ustawa o Samorządzie Gminnym – tekst jednolity
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19900160095/U/D19900095Lj.pdf>
- d) Ustawa o Samorządzie Powiatowym- tekst jednolity
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19980910578/U/D19980578Lj.pdf>
- e) Ustawa o Samorządzie Wojewódzkim – tekst jednolity
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19980910576/U/D19980576Lj.pdf>
- f) Ustawa o wojewodzie i administracji rządowej w województwie – tekst jednolity
<https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20090310206/U/D20090206Lj.pdf>

2) Proponowane publikacje (sygnatury oznaczają publikacje dostępne w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Opolu oraz jej filiach):

- a) Byjoch K., Sulimierski J., Tarno J. P., Samorząd terytorialny po reformie ustrojowej państwa, Warszawa 2000, Wydawnictwa Prawnicze PWN.
sygnatura: **C 181453 (Opole)**
- b) Cisek M., Kozłowski A. J., Samorząd gminny w Polsce, Warszawa 2022, Difin.
- c) Chmaj M., Ustrój samorządu terytorialnego w Polsce, wyd. II, Kraków 2007, Elipsa dom wydawniczy i handlowy.
- d) Dolnicki B., Samorząd terytorialny, Warszawa 2012, Wolters Kluwer Polska.
sygnatura: **M 211162 M 211163 M 211164 (Opole)**
- e) Encyklopedia samorządu terytorialnego, pod red. K. Miaskowskiej- Daszkiewicz, B. Szmulika, Warszawa 2010, Wolters Kluwer Polska.
sygnatura: **C 204344 (Opole)**
- f) Encyklopedia samorządu terytorialnego dla każdego, cz. 1: Ustrój, pod red. nauk. M. Stahl, B. Jaworskiej - Dębskiej, Warszawa 2010, Difin.
sygnatura: **C 206147/I (Opole)**
- g) Encyklopedia samorządu terytorialnego dla każdego, cz. 2: Zadania i kompetencje pod red. nauk. M. Stahl, B. Jaworskiej- Dębskiej, Warszawa 2011, Difin.
sygnatura: **C 206147/II (Opole)**
- h) Gawłowski R., Machalski P., Makowski K., Samorząd terytorialny w systemie administracji publicznej, Warszawa 2017, CeDeWu.
sygnatura: **M 054888 (Kluczbork)**
- i) Gawłowski R., Makowski k., Nowosielski M., Samorząd terytorialny w Polsce. Ustrój. Organizacja. Działania, Warszawa 2023, CeDeWu.
- j) Izdebski H., Samorząd terytorialny. Podstawy ustroju i działalności, Warszawa 2014, Wolters Kluwer Polska
- k) Kamiński R., Samorząd terytorialny w III Rzeczypospolitej Polskiej. Odbudowa i jej efekty, Łódź 2014, Akademia Humanistyczno – Ekonomiczna.
- l) Kompendium wiedzy o społeczeństwie, państwie i prawie. Praca zbiorowa, pod red. S. Wronkowskiej i M. Zmierzczak, Warszawa 2007, Wydawnictwo Naukowe PWN.
sygnatura: **M 209071 (Opole)**
- m) Leksykon samorządu terytorialnego, pod red. M. Chmaja, Warszawa 1999, Graf-Punkt.
sygnatura: **M 208906 (Opole), C 049620 (Kluczbork), M 57151 (Kędzierzyn-Koźle)**
- n) Lipowicz I., Samorząd terytorialny XXI wieku, Warszawa 2019, Wolters Kluwer Sp. z o.o.
- o) Ostachowski P., Podgórska- Rykała J., Sanetra- Półgrabi S., Samorząd terytorialny. Bezpieczeństwo- Ekologia- Rozwój, Kraków 2022, Elipsa dom wydawniczy i handlowy.
- p) Piasecki A. K., Samorząd terytorialny i wspólnoty lokalne, Warszawa 2009, Wydawnictwo Naukowe PWN.
sygnatura: **M 204820 (Opole), C 052746 (Kluczbork)**
- q) Samorząd w służbie społeczeństwa obywatelskiego. Dobre praktyki, wyzwania, tradycja, pod red. T. Drewniaka, E. Smolki –Drewniak, Nysa 2018, Oficyna Wydawnicza PWSZ.
sygnatura: **M 219679 (Opole), M 057038 (Kluczbork), M 069242 M 069243 M 069244 (Nysa)**
- r) Samorząd w Polsce : istota, formy, zadania. Praca zbiorowa, pod red. nauk, S. Wykrętowicza, Poznań 2004, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Bankowej.
sygnatura: **C 189144 (Opole)**
- s) Słobodzian B., Współczesny system samorządu terytorialnego w Polsce, Toruń 2005, Adam Marszałek.
sygnatura: **C 192666 (Opole)**
- t) Społeczeństwo obywatelskie. Historia, teoria, praktyka, pod red. R. Kani, M. Kazimierczuka, Warszawa 2021, Difin.

- u) Trzy dekady doświadczeń samorządu terytorialnego, pod red. nauk. K. Karskiego, I. Wieczorek, Białystok- Łódź 2020, Temida 2.
sygnatura: **M 221189 M 221190 (Opole)**
- v) Witkowski W., Historia administracji w Polsce : 1764-2020, Warszawa 2021, Wydawnictwo Naukowe PWN. sygnatura: **M 220853 (Opole)**
- w) Wojnicki J., Samorząd lokalny w Polsce i w Europie, Pułtusk 2003, Wyższa Szkoła Humanistyczna im. Aleksandra Gieyszтора.
sygnatura: **C 208477 (Opole)**
- x) Zieliński E., Administracja rządowa i samorządowa w Polsce, Warszawa 2013, Oficyna Wydawnicza Aspra-Jr.
sygnatura: **M 211273 (Opole)**

3) Netografia:

- a) Administracja rządowa, Wojewoda opolski
<https://www.gov.pl/web/uw-opolski/wojewoda-opolski>
- b) Samorząd województwa opolskiego
<https://www.opolskie.pl/>
- c) Jednostki organizacyjne samorządu województwa opolskiego
<https://bip.opolskie.pl/category/jednostki-organizacyjne/>
- d) Turystyka
<https://www.visitopolskie.pl/>
- e) Statystyczne Vademecum Samorządowca
<https://svs.stat.gov.pl/8/89/531>
- f) *ABC samorządu terytorialnego. Poradnik nie tylko dla radnych*, pod red. B. Imiołczyk, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej
https://www.frdl.org.pl/pliki/frdl/document/publikacjeFRDL/Poradnik%20dla%20radnych_ABC_samorządu.pdf
- g) Narodowy Instytut Samorządu Terytorialnego
<https://www.nist.gov.pl/publikacje>
- h) Materiały edukacyjne:
<https://zpe.gov.pl/a/samorząd-terytorialny/Dk9b7S0SC>
<https://zpe.gov.pl/b/podstawowe-instytucje-demokracji-władza-sadownicza-administracja-i-samorząd-powszechny/PmImlc2UC>
<https://zpe.gov.pl/szukaj?query=samorz%C4%85d+terytorialny>
<https://zpe.gov.pl/b/nadzor-nad-samorzadem-terytorialnym/PPvqLz2BD>
<https://zpe.gov.pl/b/konstytucja-rp-rozdzial-vii---samorząd-terytorialny/P7SXEjZnn>
<https://zpe.gov.pl/b/samorząd-i-jego-funkcje/PhGrmhfdn>